

NIŠTA NE MOŽE ZAMIJENITI STVARNI PROSTOR DOŽIVLJAJA

NIKA PAVLINEK □ Zagreb

DAMIR PRIZMIĆ □ Zagreb

IM 48, 2017.
TEMA BROJA
TOPIC OF THIS VOLUME

sl.1.-4. Moć boja
(u suradnji s Branimirom Paškvanom)
Etnografski muzej Zagreb, Zagreb, 2010.

MDC: Uspješno surađujete s muzejima u oblikovanju povremenih izložaba / stalnih postava?

NIKA PAVLINEK i DAMIR PRIZMIĆ: DA :)

MDC: Što ste po zvanju te kako ste i kada svoj profesionalni interes usmjerili i prema dizajnu izložaba ili stalnih postava?

N.P. i D.P.: Po zvanju smo dizajneri. Oboje smo izrazito svestrani pa je dizajn izložaba prirodno "isplivao" kao područje koje obuhvaća istraživanje i oblikovanje različitih sadržaja i interesa.

MDC: Smatrate li da dizajn muzejskih izložaba ima svojih specifičnosti? Koje biste od njih izdvojili?

N.P. i D.P.: Naravno, kao i svako drugo područje. U dizajnu muzejskih izložaba otvara se mogućnost gradnje narativa. Takav dizajn stvara metaprostor unutar kojega stvari mogu funkcionirati i koegzistirati i onda kad u "vanjskom svijetu" ne bi nužno funkcionirale.

MDC: Kakva su vaša iskustva u komunikaciji s naručiteljima (u kontekstu rada s institucijama)? Jesu li vaše zamisli uvijek glatko prihvaćene? Donose li se odluke jednoglasno ili katkad ima otpora pa svoje ideje morate strpljivo obrazlagati naručiteljima? Koji su najčešći problemi?

N.P. i D.P.: Uvijek je riječ o dijalogu. Smjernice i sumnje naručitelja služe nam kako bismo i sami propitali svoje

sl.5. DIM, Priča o duhanu
Etnografski muzej Zagreb
Zagreb, 2015.

vizije te došli do optimalnog rješenja koje naručitelj razumije, tj. prihvaća.

MDC: Nakon vašega prvog susreta s novim projektom, to jest naručiteljima, što očekujete u daljnjoj etapi vaše suradnje s muzejskim profesionalcima?

Što bi, prema vašemu mišljenju, već u toj konceptualnoj fazi trebao sadržavati dobro pripremljeni zadatak (osim pismenih uputa kustosa koje se odnose na sadržaj i ideju prezentacije, vrstu izložbe, mjesto i vrijeme održavanja, ciljane korisnike, upute vezane za zahtjeve konzervatora i, naravno, sredstva kojima raspolaže projekt)?

N.P. i D.P.: Osim navedenoga, u praktičnom nam je smislu vrlo važno znati kojom opremom muzej raspolaže i kakvi

su njegovi tehnički uvjeti, baš kao i upoznavanje tehničkog osoblja, tj. produkcijskih mogućnosti muzeja.

MDC: Koji način rada smatrate najefikasnijim?

N.P. i D.P.: Onaj u kojemu su svi prethodno navedeni parametri i vremenski rokovi definirani i u kojemu se ključni materijali nakon započetog procesa bitno ne mijenjaju. Idealno je kad smo od samog početka nastajanja izložbe uključeni u projekt jer tada je naš doprinos sveobuhvatan, a rezultat općezadovoljavajući.

MDC: Recite nam nešto o organizaciji, planiranju i postavljanju prioriteta tijekom vođenja projekta?

N.P. i D.P.: Prioritet je konsenzus o prostornoj koncepciji, a zatim postavljanje publikacije/kataloga jer njegova struktura često reflektira i strukturu postava.

MDC: Koliko vam je vremena potrebno za fazu planiranja i razvoja projekta, a koliko za fazu realizacije? Recite nam nešto i o vašem iskustvu analize i procjene rezultata radi odabira najboljih rješenja.

N.P. i D.P.: Vrijeme potrebno za planiranje i realizaciju ovisi o opsegu izložbe. Konkretno, vrijeme realizacije ovisi i o dostupnosti prostora prije samog otvorenja izložbe. S obzirom na to da preferiramo rad na projektima u koje smo uključeni od samog početka, rješenja gradimo postupno, zajedničkim strukturiranjem i kontinuiranom komunikacijom.

Neadekvatna rješenja i smjerove u hodu odbacujemo.

MDC: Pri postavljanju muzejskih izložaba ili stalnih postava u prezentaciji se susrećete i s interpretacijom različitih vrsta građe – od povijesne, prirodoslovne, tehničke, arheološke i likovne do suvremene umjetnosti. Je li neka vrsta muzejske građe zahtijevala više pozornosti ili znanja?

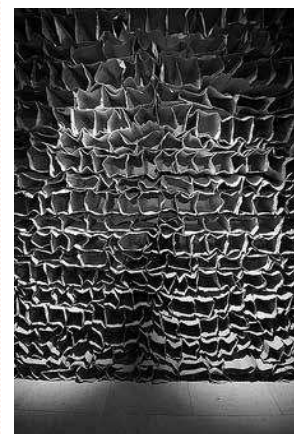
N.P. i D.P.: Svaka građa zahtijeva specifična znanja i posebnu pozornost. U tome nam svakako pomaže i iskustvo, no ako postoji svijest o tome da je svaka priča posebna, onda se nova i specifična znanja lako usvajaju u razgovoru s kustosima i drugim muzejskim stručnjacima.

MDC: Muzejski projekti obuhvaćaju vrlo često vrlo širok dijapazon baštinskih tema što pred vas stavlja izazov učenja i interpretacija. Osim inicijalnih uputa i razrada tema koje dobivate od kustosa koliko se tim aspektom morate baviti sami (ili članovi vašega tima)?

N.P. i D.P.: Uz inicijalni poticaj odabranog sadržaja, u procesu senzibiliziranja i upućivanja u temu mnoge sadržaje osmišljavamo sami, kako bismo sami sebi što potpunije i na adekvatan način objasnili temu. Rezultate najčešće implementiramo i u finalna rješenja.

MDC: Osim klasičnih metoda pripovijedanja, projekcija, fotografija danas se očekuje da muzejske izložbe i postavi uključuju što više novih tehnoloških rješenja. Koji su najčešći problemi s kojima se susrećete? Na kakva ograničenja nailazite?

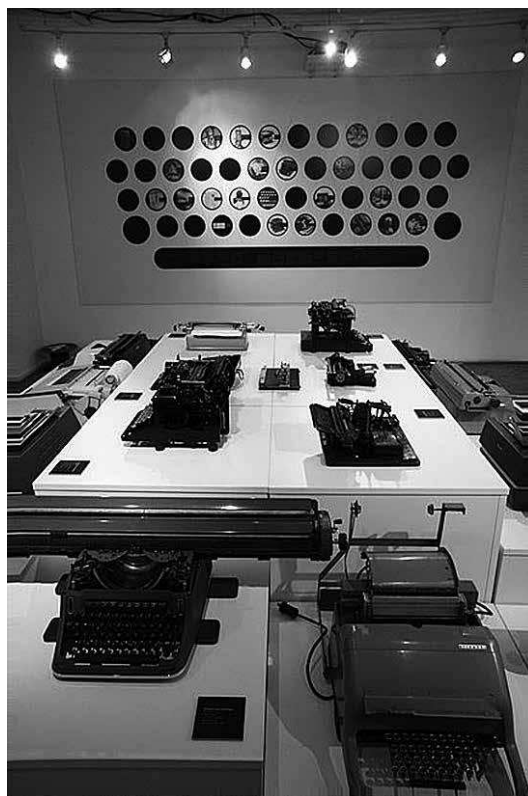
N.P. i D.P.: Operativni se problemi najčešće odnose na nedovoljnu opremljenost muzeja ili na njegovu neade-

sl.6.-7. Vatra
Etnografski muzej Zagreb
Zagreb, 2011.

sl.8. Telefoni kroz vrijeme
HT muzej, Zagreb, 2009.

sl.9. Pisači strojevi
HT muzej, Zagreb, 2009.

sl. 10.-12. Zgraf 11. međunarodna izložba
grafičkog dizajna i vizualnih komunikacija,
Dom HDLU, 2012.

kvatnu tehničku potporu, koja je presudna za takav tip dizajna. Sama tehnologija često se nekritički upotrebljava za dekorativne ili reklamne svrhe, bez dizajnerskog promišljanja i povezanosti sa sadržajem, što izložbe čini samo još plošnjijima.

MDC: Za izložbu možemo reći da je i danas osnovni oblik komunikacijske funkcije muzeja, pa je upravo zato jedan od najvažnijih načina kojim muzeji komuniciraju i s posjetiteljima. Koliko je taj faktor važan i u kojoj mjeri prisutan kod inicijalnog postavljanja interpretacijske strategije. Tražite li od muzeja da vam precizno istraže tko su njihovi posjetitelji i kome se namjeravaju obratiti ili vaš tim procjenjuje koju bi publiku i na koji način trebalo zainteresirati za projekt. Što smatrate ključnim u komunikaciji s posjetiteljima?

N.P. i D.P.: Osnovni podatak o profilu publike moramo dobiti od samog muzeja. Međutim, unutar izložbe katkad se uspostavi platforma koja privuče i drugu vrstu publike. Takvu platformu gradimo svjesno i osobito nas veseli ako se dogodi upravo to – privlačenje neke druge publike od one kojoj je izložba primarno namijenjena.

MDC: Koje su najčešće pogreške koje uočavate na vašim ili drugim izložbama.

N.P. i D.P.: To su preveliki kompromisi, pretjerana rascjepkanost komunikacije ili rascjepkanost unutar same institucije. Iako smo neskloni isticanju važnosti PR-a, mnoge kvalitetne i zanimljive izložbe u najboljem slučaju

vidi samo struka, ako ih i ona uopće vidi. Stoga smatramo da bi i taj dio trebalo uključiti kao ravnopravan dio stvaranja i prezentiranja izložbe.

MDC: Kako vidite muzeje u budućnosti?

N.P. i D.P.: Ništa ne može zamijeniti stvarni prostor doživljaja. Očito je da se muzeji otvaraju prema interaktivnosti i tehnologiji općenito, te se traže novi i zanimljiviji načini predstavljanja muzejske građe. Pritom treba osvijestiti činjenicu da je tehnologija samo jedan u nizu medija koji ima mogućnost približavanja čovjeka stvarnom doživljaju, ali i udaljavanja od njega. Samo ako se primjenjuje vješto i s razumijevanjem, unutar integralnog procesa dizajna, rezultati mogu biti dobri.

Razgovor vodila: Lada Dražin-Trbuljak, Muzejski dokumentacijski centar, Zagreb

sl.13. Tehnika i medicina
Tehnički muzej 'Nikola Tesla'
Zagreb, 2018.

IZBOR PROJEKATA

- naziv projekta_Tehnika i medicina
mjesto održavanja_Tehnički muzej 'Nikola Tesla', Zagreb
godina_2018.
- naziv projekta_Mary Beale – Portret žene
mjesto održavanja_Muzej Mimara, Zagreb
godina_2016.
- naziv projekta_DIM, Priča o duhanu,
mjesto održavanja_Etnografski muzej Zagreb, Zagreb
godina_2015.
- naziv projekta_Vera Fischer: Preživjela
mjesto održavanja_Radnička Galerija, Zagreb
godina_2014.
- naziv projekta_Od ljubavnice do vladarice, Ženski likovi
u Muzeju Mimara
mjesto održavanja_Muzej Mimara, Zagreb
godina_2014.
- naziv projekta_Let u prošlost – Ptice u arheološkoj
baštini
u suradnji s_Petrom Zlonogom
mjesto održavanja_Arheološki muzej u Zagrebu, Zagreb
godina_2013.
- naziv projekta_Alegorija i Arkadija
mjesto održavanja_Galerija Klovićevi dvori, Zagreb
godina_2013.
- naziv projekta_ZGRAF 11
mjesto održavanja_HDLU, Zagreb
godina_2011.
- naziv projekta_Vatra
mjesto održavanja_Etnografski muzej Zagreb, Zagreb
godina_2011.

- naziv projekta_Fedor Kritovac: Crno-bijeli i šareni svijet
mjesto održavanja_Galerija Modulor, Zagreb
godina_2011.
- naziv projekta_Učiteljice i učitelji u Hrvatskoj
mjesto održavanja_Hrvatski školski muzej, Zagreb
godina_2010.
- naziv projekta_Moć boja
u suradnji s_Branimirom Paškvanom
mjesto održavanja_Etnografski muzej Zagreb
godina_2010.
- naziv projekta_Telefoni kroz vrijeme
mjesto održavanja_HT muzej, Zagreb
godina_2009.
- naziv projekta_Pisači strojevi,
mjesto održavanja_HT muzej, Zagreb
godina_2009.
- naziv projekta_Telefonske govornice
mjesto održavanja_HT muzej, Zagreb
godina_2007.
- naziv projekta_Univerzalnost jednog muzejskog pred-
meta
mjesto održavanja_HT muzej, Zagreb
godina_2007.

NIKA PAVLINEK je dizajnerica i djeluje u raznim područjima kulture i dizajna. Kao student započinje dugogodišnju suradnju s Aleksandrom Kovačem, s kojim ostvaruje niz zapaženih radova. Pri završetku studija započinje rad na baletnim scenografijama, prvo kao suradnica Nenada Fabijanića, a kasnije samostalno. Autorica je mnogih zapaženih televizijskih i kazališnih scenografija te muzejskih likovnih postava, koje često realizira zajedno sa kolegom Damirom Prizmićem. Samostalno ili u stručnim timovima, bavi se projektiranjem interijera ili specifičnih dizajn sustava. Većina projekata na kojima radi su edukativnog ili interdisciplinarnog karaktera a objedinjuju načela održivog dizajna.

Djeluje kao kustos u Galeriji Raga i drugim galerijama. Članica je HDD-a. Predaje na kolegiju Projektiranje na Studiju dizajna pri Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu.

DAMIR PRIZMIĆ je freelance dizajner. Djeluje na širokom spektru disciplina, neke od kojih su dizajn izložbi i interakcija, dizajn vizualnih komunikacija, dizajn produkata, konceptata i alata. Često surađuje s drugim ljudima ispreplićući discipline i otkrivajući nova područja istraživanja i rada. Aktivan je na području edukacije te na promicanju open-source kulture. Suosnivač je i dopredsjednik Radione, udruge za razvoj DIY kulture temeljene na povezivanju umjetnosti, znanosti i tehnologije te je član Hrvatskog dizajnerskog društva i Hrvatske zajednice samostalnih umjetnika. Redovite izlaže na grupnim izložbama, a do sada je imao i dvije samostalne autorske izložbe.